

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo leto 2 K., za pol leta 1 K. — Naročnino in dopise sprejema J. Krajec v Novem mestu.

Oznanila se plačujejo za enkrat 6, za dvakrat 9, za trikrat 12 helerjev od kvadratnega centimetra. Manjše kakor 10 □ cm obsegajoče se ne sprejme.

Gospodarske stvari.

O pridelovanju namiznega grozdja.

Po južnih vinorodnih krajih, v katerih je za trto tako ugodno podnebje, da ona svoj sad vsako leto popolnoma dozori, se pridelovanje namiznega grozdja veliko boljši izplača, kakor pa pridelovanje vinskega grozdja. Namizno grozdje imenujemo pa tisto, katero se ob trgatvi ne podela v vino, ampak katero se kar kakor tako, kar v mesta proda, da se tam pozoblje. Po južnih vinorodnih krajih izplača se posebno dobro pridelovanje prav zgodnjega namiznega grozdja. To zaradi tega, ker ob času, ko se ima na primer v Dalmaciji, Istri, Vipavi i. t. d. že popolnoma zrelo grozdje, v severnejših vinorodnih krajih, kakor pri nas na Dolenjskem, Štajerskem, Spodnjem Avstrijskem i. t. d. na zrelo grozdje še skoraj ne mislijo. Od tod pride, da se prodaja tako, v južnih krajih pridelano zgodnje grozdje, prav drago. Prodaja se po 20 da še celo po več krajcarjev kilogram, kajti odpeljuje se ga v velika mesta severnejših krajev, kakor v Ljubljano, Gradec, Dunaj, Prago, in še celo v mesta na Rusko. Iz enega kilograma grozdja, napravi se v narboljšem slučaju k večem pol litra vina, pa navadno še toliko ne.

No, za vino napraviti, treba je pa grozdje še dlje časa na trti pustiti, tako da ga še toča lahko potolče ali pa da segnije. Za iz grozdja vino napraviti, treba ga potrgati, zmastiti, drozgalico kipeti pustiti, prešati. Vse to stane dela, in delo stane pa denar. Ko je vino napravljeno, čakati treba še kupca. In ko ta pride ter vino kupi, koliko pa da za pol litra vina, za katero bi se lahko veliko pred trgatvijo v podobi grozdja 20 krajcarjev udobilo? V narboljšem slučaju 14 krajcarjev. Toraj po tolikem delu in trudu udobi se za kilo grozdja v vino pode lanega šest krajcarjev manj, kakor ako bi se ga kakor tako za namizno grozdje prodalo. Dostikrat proda se pa kilo zgodnjega grozdja tudi po 24, da še celo po 30 krajcarjev. No za pol litra vina se pa tudi ne udobi vselej 14 kr.

ampak dostikrat le 12, da mogoče da še celo le 10 krajcarjev. Tako nastane razloček med skupičkom za namizno grozdje ali pa vino še večji, in to na škodo pridelovalca grozdja. Pridelovanje kar le mogoče zgodnjega namiznega grozdja izplačalo bi se pa tudi v severnih vinorodnih krajih prav dobro, ako bi se vinogradniki s tem ukvarjali. V Novem mestu na primer prodajalo bi se kaj lahko zgodnje namizno grozdje sploh, tudi po 24 do 30 krajcarjev kilo, da bi ga le kaj bilo. V Novem mestu je dosti gg. uradnikov, profesorjev i. t. d. Vsi ti si žele grozdja za lastno zobanje, ter za odpošiljanje svojim sorodnikom in znancem. Pa ga ni za dobiti, ne prinesejo ga na trg. Pa ako ga kdo prinese, kakšno pa je? Večinoma ne zgodnje ampak pozno in tako kislo, da ga človek komaj uživa. Na novomeški trg prinešeno grozdje pač nikakor imena namizno grozdje ne zasluži. Pa Bog! da bi le takega zadosti na ponudbo bilo, pa ga ni. In tako pride, da se sliši gg. uradnike, profesorje i. t. d. izjavljati se: v vinorodni deželi, v vinorodnem kraju smo, grozdja, poštenega grozdja pa še za drag denar ne dobomo. In kar velja v tem obziru o Novem mestu, velja gotovo tudi o drugih dolenjskih mestih, v katerih se uradi nahajajo. Zato bilo bi pač gospodarsko več kakor opravičeno, da bi se posestniki novih vinogradov v Trškigori pri Novem mestu, in posestniki novih vinogradov v bližini ostalih dolenjskih mest in trgov, v katerih se c. kr. uradi in toraj več gospode nahaja, tudi pridelovanja zgodnjega in poznega namiznega grozdja lotili. V ta namen zasajali naj bi osobito v najboljših vinogradskih legah, ob podzidjih posameznih oddelkov, to je ob škarpah, prav fine zgodnje namizne sorte, katere bi potem v podobi špalirjev (brajd) po podzidju razpeljali. Na takih špalirjih pridelali bi gotovo prav zgodnje in fino zrelo namizno grozdje, za katero bi se gospoda po mestih kar trgala. Na ta način izkoriščena bi bila tudi prav uzorno podzidja (škarpe) katere dosti denarja stanejo, pa brez take zasaditve, kakoršno imamo v mislih, naravnostnega dobička nič ne nesejo!

Pa ne le ob podzidjih, tudi sicer po vinogradih prav finih leg naj bi se prav zgodnje fine namizne sorte zasajalo, da bi se grozdje kakor tako v mesta dajalo.

Take fine namizne vse priporočitve vredne sorte bi bile na primer sledeče:

1.) Rumena vipavska auguštana. V Vipavi dozori že mesca avgusta, od tod njeno ime. To trto treba pa, da toliko izdatno rodi, da se njena saditev izplača, v starem lesu prav na dolgo, oziroma na visoko in široko izpeljati, in za dolge napence (šparone) obrezovati, ker sicer ne rodi nič.

2.) Črna portugalka, katera tudi pri navadni vinogradski izgoji in navadni režnji prav dobro rodi in koj za auguštano dozori.

3.) Rumeni hrustljati in muškatai, ter rudeči navadni španjol (nemški Gutedel) kateri pri navadni izgoji in režnji prav obilo rodi.

4.) Rudeči zgodnji veltlinec.

5.) Rujavi trdi muškat.

6.) Črni muškat.

7.) Muškatna damascenka.

8.) Vipavski ošip ali cundra. Ta sorta ima to dobro lastnost, da se po zimi najdlje časa sveža obdrži.

To bile bi toraj sorte, katere zamoremo najtopleje priporočati za pridelovanje namiznega grozdja.

Bodi snažna pri molži.

Mleko je tečna, zdrava in okusna pijača, — ako je zdravo, čisto in dobro. Žalibog pa, da se nahaja tudi pri mleku mnogo pomanjklivosti in napak, ki delajo mleko neokusno in sploh malovredno.

Te napake prihajajo deloma od krav samih, deloma tudi od slabe in sprijene krme. V mnogih slučajih smo pa tudi sami krivi, ako ni mleko tako okusno in tako zdravo, kakor bi moralo biti. Sem in tja se lahko opazuje, da smo premalo snažni z mlekom, da posodo premalo čistimo in da skrbimo sploh premalo za potrebno čistoto.

Snaga je pa prva reč pri mleku in poglavitni pogoj, da se ohrani mleko zdravo, da ostane okusno in da so okusni in dobri tudi vsi drugi izdelki, katere dobivamo iz mleka, kakor n. pr. smetana in surovo maslo.

Zaradi tega je gledati in paziti na snago ves čas, ne samo kadar shranjamo mleko v latvicah po naših shrambah, ampak tudi med molžo.

Mleko se najraje nasmeti že med molžo, posebno v zaduhlih in nesnažnih hlevih. Da ohraniš mleko čisto, umij si pred molžo roke

in skrbni tudi, da je vime dobro očejeno. Najbolje je, da je vime suho, kedar molzeš, ne pa mokro. Ako si vime pred molžo z vodo umila, potem je prav, da ga s suho ruto obrišeš. Kdor ima dosti stelje, stori prav, ako skrbni z dobrim nastiljanjem, da ostane vime snažno.

Pri nas je umivanje vimena pred molžo običajno. Glejmo pa pri tem, da ga dobro umijemo in da ne rabimo premrzle vode, ker škoduje mrzla voda gorkemu vimenu, kedar je napolneno z mlekom.

Tudi posoda (kabeljca, golida, žehtar), v katero molzemo, mora biti seveda skrbno očiščena. Taka posoda se najlažje snaži, ako se takoj po molži sprazni, dobro umije in spravi na suh prostor.

Namolzlo mleko ni puščati kaj dalje časa v hlevu, ker se rado navzame hlevskega duha, ampak naj se takoj odstrani in takoj precedi v snažne latvice, ki naj se shranjujejo v čistih in zračnih prostorih. Za precejanje mleka je treba gostih in čistih cedile ali sit, katere treba tudi po vsaki rabi skrbno osnažiti, sprati in če treba tudi s četjo (krtačo) očediti, da se odstranijo vsi ostanki, ki se sicer radi nabirajo ob kraju ali pa na spodnji strani dotičnih sit.

Ako bomo tako ravnali z mlekom in pazili povsod na potrebno snago, v hlevu in v shrambi, potem bo tudi mleko bolj čisto, bolj zdravo, mlečni izdelki pa veliko bolj okusni.

R.

Politični pregled.

Državni zbor. Marsikdo se ni hotel zadnjih volitev udeležiti, češ, saj bo vse pri starem v državnem zboru. In skoraj da so ti preroki imeli prav. Niti enega sadu in vspeha ne more pokazati poslanska zbornica. Na nekem balu je rekel cesar, da se pač govori o spravi, a ne vidimo nikakih dejanj, ki bi kazala spravljalivost, ter izrazil željo, da bi se poslanci skoraj lotili resnega dela. A mesto tega tratijo čas z nepotrebnimi vprašanji, ki jih stavijo na razne ministre. Zagrizeni Nemci bi radi imeli prvo in odločilno besedo, ter ne trpe nobenega drugega naroda poleg sebe. Slovani se pa tudi ne dajo kar tako potlačiti; imajo prav, ko je vendar toliko slovanskih poslancev v zbornici! Zato je vedno lasanje in puljenje. Tam enkrat ni dosti manjkalo, pa bi se bili stepli med seboj. — Izmed predlogov naših slovenskih poslancev omenjamo predloga posl. Pfeiferja, da tudi letos določi država prispevek k stroškom streljanja proti toči, ter da se zviša uvozna carina na italijanska vina. — Ko je l. 1895. potres silno poškodoval Ljubljano, je vlada oškodovanim gospodarjem

dovolila podporo. Letos je potekel čas in treba je bilo podporo vrniti. Prišlo je žuganje, da ako ne plačajo, čaka jih rubežen! V tej stiski sta Ljubljani pomagala poslanca dr. Šušteršič in Vencajz, da se je iztirjavanje ustavilo za nekaj časa. — Avstrija je na Kitajskem dobila košček zemlje, koder se napravi avstrijska naselbina.

Srbski bivši kralj **Milan** je sicer umrl, a niso še izumrli njegovi pristaši, katerim je domovina in narod le molzna kravica. Sedaj pravljajo zoper mladega Aleksandra pravcati upor, ker širijo križem dežele spise, v katerih grdo in nespoštljivo govore o svojem kralju. Sad se je kmalu pokazal. Ljudje so metali kamenje na kraljevo stražo, ko pa se je peljal kralj k zadušnemu opraviilu po rajnem očetu, sprejeli so ga z žvižganjem in piskanjem. Kralj je pa vrh vsega tega tako nepreviden, da očitno nasprotuje avstrijski monarhiji, ki je bila Srbom vseskozi prijazna in naklonjena. Hoče namreč, da bi se ničesar v Avstriji ne kupovalo. No, pametno ravno to ni, kajti če Avstrija ne pusti srbskih izdelkov čez mejo, nastane v Srbiji velika beda.

Čudne reči se gode na **Španskem**. Neka 24 letna gospodična stopila je popolnoma prostovoljno pa zoper svojih starišev voljo v samostan. Ti so tožili samostan, a pri prvem in drugem sodišču izgubili tožbo, tretje — najvišje sodišče pa je odločilo, da mora ona gospodična iz samostana, ker stopiti v samostan baje ni nikak poklic, in zato jo smejo stariši zahtevati nazaj. Tega dogodka so se polastili cerkvi sovražni listi in z obrekovanjem in opravljanjem so skušali prepričati ljudstvo, da je samostan delal oni ženski silo, ter je pozivali, naj podere cerkve in samostane ter prežene duhovnike in redovnike. Nepoučeno, vročekrvno in nahujskano ljudstvo je res začelo pleniti, požigati in moriti, ter je bilo treba vojaške sile, da so zadušili upor in napravili mir. Ob enem pa je dalo ljudstvo tudi odduška nevolji radi neke poroke v kraljevski rodovini.

Na **Bolgarskem** je prišlo pri volitvah do krvavih bojov med kmeti in orožniki. Ubiti so trije kmetje, pet ranjenih, ranjen je tudi en orožnik.

Buri se še vedno dokaj živahno gibljejo. Prebrisanega generala Deweta so hoteli Angleži ujeti, pa ko so mislili da ga že imajo, jim je srečno ušel z vso vojsko. Nek višji angleški častnik se je izjavil, da utegne vojska trajati še dve leti, ako hočejo Angleži Bure popolnoma podjarmiti.

Domače vesti.

(Odlikovanje.) Kapiteljski kor novomeški je te dni doletelo izvanredno odlikovanje, ki zadene v prvi vrsti mil. g. prošta dr. Elberta, zaradi njegove po-

žrtvovalne skrbi za kor kapiteljske cerkve, pa tudi g. Ign. Hladnika, pevovodja kapiteljskega kora, ki vodi petje in glasbo z veliko vnamo in spretnostjo. — C. kr. dvorni kapelnik Rudolf Bibl komponiral je v spomin rajne cesarice instrumentalni „Requiem“. C. kr. min. za nauk in bogočastje je potom deželne vlade poslalo kn. šk. ordinarijatu dva iztisa tega „Requiem“, nakupljena iz osebnega zaklada Nj. Veličanstva, ki naj se podarita cerkvam, katerih pevski in instrumentalni zbor je zmožen ta „Requiem“ proizvajati. Enega teh dveh iztisov je kn. šk. ordinarijat naklonil koru kapiteljske cerkve v Novem mestu, ki je zares dostikrat pokazal svojo zmožnost s proizvajanjem najlepših in najtežjih glasbenih proizvodov.

(Umrli) ja v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji č. g. Rafael Winkler dne 23. februarja. Rajni je bil rojen 31. maja 1870 v Idriji, v mašnika posvečen 9. julija 1893. Eno leto je bil semeniški duhovnik potem pa je služil kot kapelan na Mirni, v Leskovcu in v Radoljici. Letu je šel enkrat maševat v velikem snegu k podružnici. Maša je bila oznanjena in šel je vkljub grdemu vremenu. Prehladil se je in moral iti v začasni pokoj. Lansko jesen se je nastanil v Kandiji, trdno upajoč, da ozdravi. A bolezen ga je spravila pod zemljo. 22 duhovnih sobratov in lepo število oo. frančiškanov ga je spremlilo 25. februarja ob četrtna štiri k večnemu počitku. Svetila mu večna luč!

(Družba sv. Mohorja) obhaja letos 50 letnico svojega obstanka. Kaj je bolj primerno, kot da ravno v nje slavnostnemu letu pristopi družbi mnogo novih udov, a ji stari zvesti ostanejo do zadnjega. Ta teden pa je zadnji za vpisovanje. 4. marca naj bi poslal pole v Celovec. Zato pozivljamo in prosim vljudno, storite svojo narodno dolžnost in prinesite ali pošljite letni donesek podpisanemu poverjeniku. Marsikoga pogrešam v zapisniku, ki bi gotovo brez težav bil ud naše veleznamenite družbe.

Fr. Sal. Watzl, vikar.

(Zahvala.) Tukajšni c. kr. državni sluge so napravili 16. febr. predpustno veselico v lokalih g. J. Jakšeta, „Pri Slonu“ v Novem mestu, katere dobiček je bil namenjen dijaški kuhinji v Novem mestu. Dohodki so znašali skupno 110 K 48 h, troški pa 120 K 60 h. Gospodje aranžerji so znali vendar sami in po svojih prijateljih reč tako ukreniti, da so podpisanemu v korist dijaški kuhinji izročili lepo svoto 30 kron, za kar blagim gg. v imenu podpiranih dijakov s tem izrekam najtoplejšo zahvalo z željo: Bog plati tisočero!

Dr. Jos. Marinko, vodja dijaške kuhinje.

(Šolska skušnja Glasbene Matice v Novem mestu) včeraj 28. februarja t. l. je dobro uspela in bomo morda o njej še sporočali v prihodnji številki.

(Članom okrajne bolniške blagajne) v Novem mestu v vednost. Dosedaj izplačevale so se bolnikom članom bolniške podpore samo v nedeljah dopoldan od 10. do 12. ure v blagajniški pisarni v Novem mestu. Ker je pa bilo izplačevanje podpor ob nedeljah proti § 13 blagajniških pravil, dalje, ker se izplačnejšo bolniške podpore tako v Ljubljani kakor pri drugih blagajnah le ob sobotah in je že pri vseh blagajnah vpeljan v uradih nedeljski počitek, sklenilo je načelnštvo v svoji seji dne 29. januarja 1901, da se ima tudi pri blagajni pol. okraja Novo mesto vpeljati nedeljski počitek in se bodejo vsled tega odslej pri bolniški blagajni podpore izplačevale samo ob sobotah dopoldan od 10. do 12. ure. Ako je pa v soboto praznik, pa dan pred praznikom. Bolniški listi se bodejo iz-

davali ob nedeljah na domu blagajnikovem v hiši št. 87. na velikem trgu v Novem mestu.

(Okrajna posojilnica v Krškem) ima v nedeljo, 17. marca ob 11. dopoldne v svoji pisarni letni občni zbor s sledečim vspešnim: 1.) račun za l. 1900, 2.) volitev načelstva in nadzorstva, 3.) nasveti.

(Sejm v Mirni peči) ki je vsako leto ponedeljek po sv. Jožefu, bo letos zaradi praznika Mar. oznanenja šele 1. aprila.

(Nov sejm) v Št. Jerneju bo 12. aprila vsakega leta za konje, goved in prašiče.

(Potres.) Dne 16. feb. preplašil je Ljubljano dokaj močan potresni sunek. Škode ni naredil. Čutili so ta sunek tudi marsikje drugod.

(Vnanja trgovina Avstro Ogrske s klalno živino in z mesom l. 1900.) V preteklem letu 1900 bilo je iz Avstro-Ogrske izvožene klalne živine za 624.615 K trgovske vrednosti več in za 86.408 glav manj nego leta 1899. To navidezno protislovje pa pride od tod, ker se je izvažalo več volov, katera živina ima višjo trgovsko vrednost (za l. 1900 po 539.62 K), nasprotno pa se znižalo število izvažanih ovac (trg. vrednost za l. 1900 po 15 K). Izvoz ovac iz naše monarhije sploh že nekaj let nazaduje, nasprotno pa je zaznamovati pri izvozu prašičev če tudi počasen napredek. Izvoz mesa bil je l. 1900 proti 1899 tudi večji. Sledeča sestava kaže podrobno izvoz živine in mesa leta 1900 proti onem leta 1899:

Izvoz živine in mesa januarja — decembra.

	Trgovska vrednost v kronah		Število		Razlika
	1899	1900	1899	1900	
Volov . . .	35,257 725	38,303.110	68.739	70.982	+ 2.243
Bikov . . .	2.494.985	2.020.530	5.301	4.299	— 1.002
Krav . . .	14.512.640	13.885.470	40.508	38.984	— 1.524
Jalovine . .	6.657.990	6.042.970	28.745	27.406	— 1.339
Telet . . .	881.140	1.025.780	13.106	14.654	+ 1.548
Ovac . . .	1.514.185	627.780	99.465	41.852	— 57.613
Koza . . .	4.480	4.608	280	288	+ 8
Jagnjet . .	167.585	12.740	33.517	2.548	— 30.969
Kozličev . .	3.864	81.302	552	186	— 366
Prašičev . .	377.760	572.223	4.722	7.290	+ 2.568
Sesnih prasēt.	1.140	1.596	95	133	+ 38
Klalne živine	61,873.494	62,498.109	295.030	208.622	— 86.408
Mesa:			Metersk. stotov		
surovega . .	1.968.260	2.886.800	11.455	14.010	+ 2.555
pripravljenega	1.774.440	2.022.740	9.430	10.646	+ 1.216
klobas mesenih	247.605	250.070	1.441	1.471	+ 30
Mesenin . .	3,990.305	4,659.610	22.326	26.127	+ 3.801

Iz sledeče tabele je razvideti izvoz živine v posamezne države.

Izvoz živine:

	Govedi		Prašičev		Ovac itd.	
	1899	1900	1899	1900	1899	1900
	g l a v					
V Nemčijo . .	144361	147728	14	76	1.318	1.020
V Francijo . .	—	—	—	—	13.617	17.595
V Švico . . .	3.991	3.327	4.621	7.313	14.805	13.959
V Rumunsko . .	1.513	166	62	2	96.456	6.807
V Italijo . . .	6.198	4.949	59	29	266	392
V Belgijo . . .	—	—	—	—	2.324	5.098
V Rusijo . . .	253	81	11	3	30	2

Uvažalo v Avstro-Ogrsko se pa je l. 1900 proti 1899 klalne živine manj za 906.965 K po trgovski vrednosti in za 8080 glav; mesa se je pa l. 1900 proti 1899 več uvažalo, kar je posneti iz sledeče tabele:

Uvoz živine in mesa januarja — decembra.

	Trgovska vrednost v kronah		Število		Razlika
	1899	1900	1899	1900	
Volov . . .	386.760	1,178.460	1.076	3.034	+ 1.958
Volov iz Srbije	12,394.460	10,488.864	65.234	56.125	— 9.109
Bikov . . .	528.560	441.300	1.735	1.471	— 264
Krav . . .	972.000	825.500	7.475	6.350	— 1.125
Jalovine . .	168.840	250.560	938	1.392	+ 454
Telet . . .	92.655	238.860	2.059	5.308	+ 3.249
Ovac . . .	185.850	306.420	12.390	20.428	+ 8.038
Koza . . .	92.400	85.520	9.240	8.552	— 688
Jagnjet . .	9.630	17.226	1.605	2.871	+ 1.266
Kozličev . .	26.048	21.980	6.512	5.495	— 1.017
Prašičev . .	8,047.207	8,136.245	94.471	83.195	— 11.276
Sesnih prasēt.	52.785	59.295	3.953	3.519	+ 434
Klalne živine	22,957.195	22,050.230	206.254	198.174	— 8.080
Mesa:			Metersk. stotov		
surovega . .	1,733.670	2,445.590	23.190	34.937	+ 11.747
pripravljenega	558.880	453.440	3.530	2.834	— 696
mesenih klobas	500.045	494.800	2.520	2.474	— 46
Mesenin . .	2,792.595	3,393.830	29.240	40.245	+ 11.005

Uvažalo se je največ živine iz Srbije; od tam tudi največ mesa, namreč zaklanih prašičev. Pomenljiv je pomnoženi uvoz živine iz Italije in Črne gore; nasprotno je pa bil vže itak slabi uvoz iz Nemčije še slabši; to je razviditi iz sledeče sestave:

Uvoz živine.

	Govedi		Prašičev		Ovac itd.	
	1899	1900	1899	1900	1899	1900
	g l a v					
Iz Srbije . . .	73.422	62.413	93.361	82.300	19.113	19.014
Iz Italije . . .	3.482	9.319	79	12	373	1.296
Iz Rumunije . .	3	4	381	533	3.089	2.791
Iz Nemčije . .	895	897	2.071	1.287	238	191
Iz Črne gore . .	388	756	2.081	2.993	6.478	13.675

(Slovenska posojilnica v Št. Jerneji,) registr. zadr. z neomejeno zavezo priredi v nedeljo dne 10. marcija 1901 ob 4. uri popoldne VI. redni občni zbor v šolskem poslopju. — Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo račun. preglednika. 3. Odobritev letnega računa za l. 1900. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev računskega preglednika in njega namestnika. 6. Slučajnosti. — V slučaju, da zgoraj sklicani občni zbor ne bi bil ob določeni uri sklepčen, vrši se nedeljo pozneje ob isti uri in istem dnevnem redu drugi občni zbor, koji bode sklepčen brez ozira na število članov.

(Naročnikom za trte iz podružnične drevesnice) naznanjamo s tem, da so trte še vse v zemlji, in da se bodo o prvi ugodni priliki izkopale. Še le potem bo mogoče trte med posamezne naročnike razdeliti. Za razpisanih 15.000 trt se je oglasilo 82 prosilcev, ki žele dobiti vsega skupaj 26.700 trt, toraj dosti več kakor jih zamore podružnica oddati. Število naročenih trt bo treba tedaj nekoliko skrčiti, zlasti pri večjih naročitvah. Kakor hitro se vse zadeve reši, dobijo naročniki obvestila.

(Katoliško društvo rok. pomočnikov v Novem mestu*) priredilo je 10. febr. predpustno veselico, ki je bila jako dobro obiskana, a je tudi zares izborna vspela. Prvo točko vsporeda: tri prav lepe zборе zapeli so pomočniki pod priznanim vodstvom preč. g. P. Otokarja prav gladko in dobro. Kuplet „Copatar“ žel je obilo pohvale: saj ga je p. g. Cigler predstavljal res tako premišljeno in neprisiljeno, da je vzbudil obilo smeha in je moral nekaj kitic na splošno zahtevanje ponavljati. Na to je sledila Kržičeva šaljiva igra „Izgubljena suknja“. Ne ravno lahko ulogo starega, stiskavega inšpektorja Vacinkota je predstavljavec dobro pogodil. A še bolj je občinstvu ugajal njegov sluga Felicini, ki je s svojimi dovtipi, s svojo italijansko izgovarjano slovenščino in z res naravnim italijansko živahnim kretanjem spravil občinstvo v najboljšo voljo. Prav vrhunec smeha pa je dosegla veselica s sklepno točko „Ciganska kantata“. Rokodelski pomočniki so to pot res storili, kar se je le dalo. Zato pa z veseljem pričakujemo 19. marca, ko se bo ponavljala igra „Mlini pod zemljo“. Upamo, da bo predstava šla prihodnjic še bolj gladko, in zato pričakujemo obilo udeležencev, ki vedno radi z obiskom počaste rokod. dom. Kakor rečeno, dvorana je bila pri predpustni veselici natlačeno polna in še marsikdo ni mogel dobiti več prostora. Vse je bilo z predstavo zadovoljno: občinstvo, ker je imelo dovolj zabave, predstavljavci, ker so dobro rešili svojo nalogo, društvo, ker mu je došel lep gmotni dobiček.

(Slovenska Matica) ima CXXIII. odbo-rovo sejo v Ljubljani, v sredo dné 6. sušca l. 1901. ob petih popoldne v društveni pisarni. Spored: 1.) Na- znanila predsedništva. 2.) Potrditev zapisnika o CXXII. odborovi seji. 3.) Volitev I. podpredsednika. 4.) Po- ročilo knjižnega odseka. 5.) Poročilo tajnikovo. 6.) Evtualija.

V Ljubljani dné 23. svečana 1901.

Predsednik:
Fr. Levec.

(Kranjsko-primorsko gozdarsko dru-štvo v Ljubljani) razpisuje 20 premij po 20 ali po 40 kron za uspešno pogozdovanje goličav kmečkega posestva pod sledečimi pogoji: 1.) Pogozdovanje se je moralo izvršiti l. 1899 ali 1900 ter mora pogozditev obsezati najmanj en oral. 2.) Vrsto lesa in sadik si izbere lahko posestnik po svoji volji, samo morajo biti sadike za krajevne razmere ugodne; sadike ne smejo biti narazen več kot 150 m. — Posestniki, kateri hočejo za premije prositi, morajo svoje prošnje naj- dalje do konca junija t. l. pri kranjsko primorskem gozdarskem društvu vložiti, ter v istih navesti poli- tični okraj, davčno občino, številke parcel in približne ploskovne mere pogozdnega zemljišča. — Pogozdovanje prosilcev pregledovalo in presodilo se bo v jeseni l. 1902, morda nastali pomanjkljaji pri pogozditvi se lahko spomladi rečenega leta popravijo.

K obilni udeležbi vabi člane Načelstvo.

(Gospodom ljudskim učiteljem v pri- jazni opomin.) Kako koristno da je krmljenje ptičkov v zimskem času, ne bomo šele povdarjali ter pojasnevali. O tem smo pač vsi inteligentni lju- dje edini. Hvala gre našim gospodom ljudskim učiteljem v okolici Novega mesta, da so se krmljenja že sploh lotili. V ta namen razdeljevalo jim je, vsled do- voljenja veleslavnega deželnega odbora, vodstvo kme- tijske šole na Grmu do zdaj vsako jesen gotovo mno-

žino semena solnčnic, katero je ravno za najkoristnejše ptice, za seničice najprimernejša krma. Ker pa šola na Grmu, toliko semena solnčnic pridelovati ne more, da bi za vse ljudske šole novomeškega okraja zadosto- valo, usojamo si p. n. gospodom ljudskim učiteljem opomniti, da bi bilo jako prav, ako bi sami v vrtilih ljudskih šol kolikor toliko semena solnčnic pridelovali. Prideluje se pa to seme tako-le: Dotično zemljo, kamer se misli solnčnice sejati, se prav dobro pognoji ter prekoplje ali prelopati. Potem se razdeli, to je raz- črta se zagnojeni ter zrahljani svet v čveterokotnike 60 – 100 centimetrov in na vsak vogel useje se tri do štiri semena. Ko solnčnice izkale se jih izredi. Izpulji se namreč na vsakem mestu toliko izkalenih rastlinic, da ostane ena sama. Tako prereditve rast- line se še enkrat do dvakrat okoplje da se plevla oprostite in storjeno je vse. Ako se jih pri drugem okopavanju tudi nekoliko obsuje (ogrene) je to prav koristno. Kadar solnično seme zoriti prične treba ga je varvati pred ptiči zelenci (Gründling), kateri ga kaj radi zobljejo. Zrelo seme se mora koj oružiti ter posušiti, ker sicer kaj rado splesni.

(Pasja steklina.) Nov slučaj pasje stekline se je pripetil v občini Ajdovec na Dolenjskem, kjer je pri Podlipi 23. februarja t. l. poginil stekel pes neznanega lastnika. Ta pa se je potepal po občinah Dvor in Ajdovec in nekaj psov ogrizel. Vsled tega je okrajno glavarstvo uvedlo pasji kontumac do 24. maja t. l. v vsej občini Ajdovec in v vaseh Dvor, Treb- ča vas, Sadinja vas, Mačkin, Hrib, Mačkovc in Vinkov yrh v občini Dvor. — Pasji kontumac je upeljan na Dolenjskem še v sledečih krajih: do 7. marca t. l. v občinah Št. Jernej, Kostanjevica, Dvor in Smuka in v vaseh Poljane, Budganja vas, Dežeče vas, Plešivca, Visajc, Gradenc, Vrh, Sela, Ratje, Lopata, Prevotje, Vel. in Mal. Liplje, Klopce, Hinje, Lazina, Hrib in Pleš občine Žužemberk; do 26. marca t. l. v občinah Cerklje, Krško, Raka, Bučka in Škocijan; do 6. maja t. l. v vsej občini Doberniče in v Žužemberku, Stranji vasi, Praprečah, Cvibu, Gor. in Dol. Križu, Vrhovem, Reber, Zalisen in Zafari občine Žužemberške; do 11. maja v občinah Gorenja vas, Muljava, Krka, Dob, Vel. Peče, Draga, Hudo in v vaseh Griže, Vir in Zatična občina Št. Vid.

(Zbirka ljudskih iger II. snopič) izdala je „Slovenska krščanska socialna zveza“. Vsebina je: „Vedeževalka“, „Kmet-Herod“, „Župan sardamski ali Čar in tesar“, „Jeza nad petelinom in kes“.

(Razglednice) z lastno sliko (portretom) krasno izvršene izdeluje slovanska tvrdka E. Wogrins- tsits, Dunaj IX. 2. Lazarethgasse 6, po vsaki foto- grafiji, ki se ji pošlje. Cena za eno razglednico je samo 12 krajcarjev, a naročiti se mora najmanj 10 ko- madov od ene slike. Čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda in opozarjamo zato čitatelje na to podjetje.

(Slovensko-amerikanski koledar) za l. 1901. VII. letnik izdalo je založništvo „Glas Naroda“ v Ameriki. Koledar krasi veliko podob ter velja same eno krono.

(Današnji list) obsega deset strani.

Razne vesti.

* (Nova knjiga.) Znani slovenski socijolog dr. Krek bo izdal za naš čas potrebno in zanimivo knjigo „Socijalizem“. Izhajala bode ta knjiga v pri-

*) Po pomoti zaostalo.

bližno 12 snopičih po 30 vinarjev. Ime pisatelja samega jamči, da bo knjiga pojasnevala najbolj pereče vprašanje naše dobe gotovo vsestransko točno in jasno. Želeti je, da se oglasi za knjigo kar največ naročnikov. Za Novo mesto sprejema naročnike kapiteljski vikarij do 5. marca.

* (Ljudsko štetje.) Dunaj šteje po zadnji štetvi 1.625.647 prebivalcev. Na Kranjskem je 505.664 ljudij, ki prebivajo v 87.284 hišah. L. 1890, ko je bila zadnja štetev, našli so na Kranjskem 598.958, toraj v 10 letih samo 6707 več. Vzroka je pač iskati v tem, da se toliko tisočev ljudij izseli največ v Ameriko, pa tudi na Nemško jih zaide veliko. Ljubljana ima 36.547 prebivalcev, hiš 1596.

Razdele se prebivalci:

po veri:		po narodnosti:	
katoličanov . . .	36.159	Slovencev . . .	29.737
luteranov . . .	236	Nemcev . . .	5.418
židov . . .	95	Lahov . . .	208
mez. Grkov . . .	34	Čehov . . .	150
zed. Grkov . . .	12	Hrvatov . . .	63
anglikanov . . .	1	Poljakov . . .	20
starokatolikov . .	1	Malorusov . . .	2
Armencev . . .	1	Rumuncev . . .	1
brez veroizpoved .	8	Mažarov . . .	1
	36.547		35.600
		brez dom. pravice	947
			36.547

Kranj ima prebivalcev 2483, Loka 2210, Tržišč 2621, Novo mesto 2162. Prebivalstvo v okr. glavarstvu Novo mesto se razdeli tako-le: Mirna peč 3323 (l. 1890. 3438), Šmihel-Stopiče 8763 (8008), Brusnice in Orehovca 2949 (2815), Šempeter 2241 (1197), Poljanica 666 (698), Prečna 2535 (2475), Novo mesto 2162 (1969), Toplice 2720 (2682), Črmošnjice 1837 (1867), Bela cerkev 1072 (1089), Ambrus 1708 (1833), Ajdovecu 864 (693), Dvor 1316 (1582), Smuka 840 (985), Zagrac 891 (980), Žužemberk 4939 (5149), Dobrnje 2756 (2671), Velika loka 2358 (2301), Mirna 2024 (2036) in Trebnje 2978 (2867). V celem glavarstvu je 48.942 ljudij, l. 1890. jih je bilo 48.346, toraj samo 596 več. Še slabše pa je v okrajnem glavarstvu Črnomelj; tam je bilo pred 10 leti 28.460 ljudij, a sedaj jih je samo 26.288, torej 2172 manj. — Pri zadnji štetvi godilo se nam je Slovincem obilo krivic zlasti na Koroškem in v Trstu. Tam so našli samo 27.000 Slovencev, a jih je v resnici več ko 40.000.

Darovi za novomeško dijaško kuhinjo.

Dobrotniki iz mesta in Kandije 62 K 90 h, neimenovana gospa 10 K, mil. g. prošt Elbert 20 K, o priliki smrti g. Janeza Jeretina iz Gradca pri Litiji gospa svakinja 20 kron, g. kapelan Janez Kramar 5 K, g. dekan Arko 10 K, g. župnik J. Gnjexda 4 K, neimenovani 3 K, c. k. državni slugi od veselice 16. febr. 30 K.

Dijaška kuhinja je imela oskrbovati konec prvega polletja 60 gimnazijalcev opoldne, 50 učencev pa zvečer. Odliko jih je dobilo 7, prvi red 43 in dvojko 10. Izmed teh sta se dva odpustila, ker ni veliko upanja, da bi mogla slab red popraviti, od osmih pa se sme pričakovati, da izvrše z dobrim uspehom drugi semester. Mesto dveh odpuščenih je vodstvo sprejelo dva druga dijaka.

Ker so nekteri gospodje dali vže v prvem semestru podporo za celo leto, se je posrečilo plačati vse troške ter je ostalo v kasi še 128 K. (Koncem lanskega leta je bilo 235 K.)

Fižol nam je pošel popolnoma, treba ga je sproti kupo-

vati, krompirja je komaj še do Velike noči. Ako bo treba tudi tega iskati na trgu, in če ne pride kaka posebna pomoč, ne bo mogoče izhajati. Zato lepo prosim, zlasti živeža, fižola in krompirja, ako kedo še kaj utrpi za naše dijake. Gospod mu bo gotovo poplačal.

Dr. Jos. Marinko.

Loterijske številke.

Gradec	2. februarja	68	39	19	42	65
Trst	9. "	35	51	87	8	7
Gradec	16. "	18	30	23	39	40
Trst	23. "	40	20	12	35	27

RAZGLAS.

Iz gozdne drevesnice v Bršlinu pri Novem mestu se bode oddalo letos spomladi sledeče sadike:

800.000	3letnih krepkih smrek;
10.000	1 " hrastov;
20.000	2 " črnih borovcev.

Sadike se bodo prodajale v drevesnici ali pa primerno zavite in postavljene na pošto ali železniško postajo in sicer 3letne smreke in hrasti po tri krone, in črni borovci po 2 krone 40 vinarjev za tisoč (1000) komadov.

Pismena ali ustmena naročila za te sadike sprejema c. kr. okrajno glavarstvo v Novem mestu, Krškem in Črnomlju, c. kr. okrajno gozdno nadzorstvo v Novem mestu, in pa c. kr. gozdar v Novem mestu, Krškem in Črnomlju do 20. marca 1901, pri katerih se morajo naročena drevesca proti potrdilu takoj plačati.

C. kr. okrajno gozdno nadzorstvo v Novem mestu,

dne 24. januarja 1901.

(24—3)

Občni zbor.

Posojilnica v Črnomlju, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, imela bode redni občni zbor dne 10. marca 1901 ob 3. uri popoldne v posojilnični sobi.

DNEVNI RED:

1. Poročilo ravnatelja.
2. Predloži se račun za 1900, določi se odboru remuneracija in razdeli se čisti dobiček.
3. Nasveti.

K obilni udeležbi uljudno vabi

(53)

Načelstvo.

Vabilo na sedmi redni občni zbor

„okrajne posojilnice v Mokronogu“ registrovane zadruge v neomejeno zavezo, ki bode

dne 13. marca 1901

ob 3. uri popoldne v šolskem poslopju v Mokronogu.

DNEVNI RED:

- 1.) Nagovor ravnatelja, oziroma ravnateljevega namestnika;
- 2.) Račun načelstva;
- 3.) Poročilo računskih preglednikov in nadzor-nikov;
- 4.) Razdelitev čistega dobička;
- 5.) Volitev načelstva in nadzorništva;
- 6.) Predlogi in nasveti.

Ako bi občni zbor ob 3. uri ne bil sklepčen, prične pol ure kasneje drug občni zbor, ki sme brez-pogojno sklepati sklepati brez ozira na število navzočih zadrušnikov.

(57)

V Mokronogu, dne 24. februarja 1901.

Načelstvo.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

pisarna na kongresnem trgu h. št. 14.

tik cerkve v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

**obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ od dne vložitve do dne vzdige
brez odbitka in brez odpovedi.**

**Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne
da bi se obrestovanje pretrgalo.**

(38—27)

Apnenica,

ktera se nahaja blizu Trebnjega, pol ure od kolodvora, se odda v najem, ali pa se tudi proda. Kurjava za apnenico ni draga, ker se kuri s premogom iz Št. Janža. — Več se izve pri lastniku **Jožefu Lavriha**, Dol. Nemška vas, pošta Trebnj. (52—1)

Hiša s kovačnico

dobro obstoječa, se da v najem. Zraven spada tudi njiva in hlev, vse na lepem kraju v Dol. Straži. Več pove **Jožef Šali**, posestnik v Dol. Straži pri Novem mestu. (54—1)

Grajsčina Thurnamhart pri Krškem

išče vsakemu delu vajenega

velikega hlapca — vavpta,

samca, kateri je vže pri kateri grajsčini za takega služil. Plača dobra po dogovoru. Nastop takoj. Pri dobrem obnašanju bi se dovolilo hlapcu ženiti in bi se mu služba povišala. (51)

Hiša na prodaj!

Nova hiša, z opeko krita, v Novem mestu na trgu sv. Katarine, mej hišami gosp. Stefanoviča in Pintarja ležeča, katera obsega 2 sobi, kuhinjo, 2 kleti je takoj iz proste roke prodati. — Več pove lastnik **Ludwig Ferlič**, na glavnem trgu št. 61. (60—1)

Dve veliki sobi,

pripravni za pisarno, so cenó oddati v križatijski ulici št. 150. v Novem mestu. (59)

Hiša na prodaj.

Na Brodu poleg Novega mesta, tik okrajne ceste na Toplice in Žužemberk na prodaj je nova hiša z vsemi potrebnimi prostori in gospodarskimi poslopji, ter 60 arov zemljišča. — Več pove lastnik **Ludovik Milač**, Brod št. 4 pošta Novomesto. (62—1)

Mlinarja za štulmalen na jermena, takoj sprejme grajsčina **Bajnof** pri Novem mestu. (56—1)

Lepo in ceno stanovanje.

V pl. Fichtenau-ovi hiši je lepo stanovanje s tremi sobami in potrebnimi prostori za 180 glđ. takoj za oddati. (64—1)

Učenec s primerno šolsko izobrazbo se sprejme v prodajalno **A. Gustin** v Novem mestu. (292—7)

Razpis služeb.

Mestna občina v Rudolfovem razpisuje:

službo hišnika,

v novi hiši št. 262 na ljubljanski cesti, katera služba se ima nastopiti dne 1. aprila t. l.;

službo bolniške strežnice

v bolnici za silo, katera služba se ima nastopiti takoj. Iz obeh služeb ni drugih dohodkov, kakor prosto stanovanje.

Bolniška strežnica pa dobi, ako je jeden ali več bolnikov v bolnici, za čas postrežbe po 50 h na dan. Drva za kurjavo daje mestna občina samo takrat, kadar je kak bolnik v bolnici.

Prošnje za te službe naj se vložijo v občinski pisarni do

15. marca t. l.

Mestno županstvo v Rudolfovem, dne 15. februarja 1901. (58)

Sejm v Mirni peči

ki je vsako leto pondeljek po svetem Jožefu bo letos radi praznika Mar. Ozn. šele 1. aprila. (55)

Ker se ni nihče za najemnika prodajalnice v Novem mestu, Ljubljanska cesta št. 37 oglašil, odprl bom endot vsled spodbude trgovskih prijateljev po novem letu zopet

trgovino

z raznimi navadnimi in finimi košarami, otročiji vozički, reščeti, siti, žimo, morsko travo, škafi, otročiji igračkami, s svečami, kakor tudi z milom (žajfo)

na drobno in debelo.

Z najboljšim priporočanjem

V. Rohrmann,
v Novem mestu.

(2—5)

Grof Margherijevo oskrbništvo grajščine Otočce
prodalo bo

s 15. februarjem počenši

seno

iz znano dobrih travnikov v Draškovcu. Zglasiti se je v gradu Otočce. (28—3)

Dupavski oves. (49—2)

Kmetijska šola na Grmu prodaja krasen dupavski oves za seme po 16 vinarjev kilo. Oves je najboljše očiščen ter sortiran. — Hektoliter tehta 55 kilogr., ali star mernik 18 kilogr. Oves se oddaja le proti takojšnjemu plačilu, oziroma proti povzetju. Potrebne vreče mora vsak kupec sam preskrbeti.

Zaradi premeščenja v drugo svojo hišo tukaj prodam pod ugodnimi pogoji

hišo št. 98

na Velikem trgu v Rudolfovem, stoječo nasproti mestnega vodnjaka. Hiša je v najboljšem stanju, ima novi strešni stol, je z opeko krita in je posebno pripravna za trgovino.

Rudolfovo, 26. jan. 1901.

Dr. J. Schegula.

Na prodaj je posestvo!

Zidana hiša, lepi zidani obokani hlevi, oboje z opeko pokrito, novi svinjaki z opeko pokriti in dvojnat kozolec z desetimi štanti, vse v dobrem stanu. Poleg tega od 10 do 20 oralov prav dobrih njiv, ravno toliko izvrstnih travnikov in 20 oralov ali več lepega gozda. Vsa zemljišča leže v ravnini okoli hiše.

Dalje je na prodaj sedem oralov prav izvrstnega travnika, kateri leži pri vasi Hudeje, blizu okrajne ceste iz Novega Mesta v Škocijan.

Končno je na prodaj več gozdnih parcel blizu Škocijana. — Več se izve (33—3)

pri oskrbništvu grajščine v Radelci
pošta Bučka na Dolenjskem.

Hiša na prodaj.

V Metliki je na prodaj pritlična hiša, ki je zidana in z opeko krita, je v dobrem stanu ter se nahaja sredi obzidanega vrta ob državni cesti. Ima tri sobe, kuhinjo, klet jedilno sbrambo, šupo za drva in vozove; tudi dober vodnjak. Pripravna je za kacega umirovljenega gospoda. Cena je nizka, in je tukaj na prodaj. Več pove g. Emanuel Fux st. v Metliki št. 129.

Posestvo na prodaj.

V Vidmu na Štajarskem, pol ure od železnične postaje Videm, na prodaj je lepo posestvo v obsegu 64 oralov, in sicer obsega poslopje 1525 □ sežnjev, travniki 20 oralov 855 □ sežnjev, njive 9 oralov 630 □ sežnjev, hoste 12 oralov 1375 □ sežnjev, gozda 16 oral 1407 □ sežnjev, vinogradov neobdelanih 4 orale 1295 □ sežnjev. Dalje hiša s tremi sobami, velik nov hlev, 2 krave, voliček, 300 centov sena, vozovi, plugi, mlin na dva tečaja z vsim orodjem. Posestvo je brez dolga, ter iz proste roke ceno na prodaj. Več o tem pove Janez Novak, poštar na Vidmu, Štajersko. (50—2)

Lepe lahke sani

so na prodaj. Več pove F. Tandler Novomesto. (41—2)

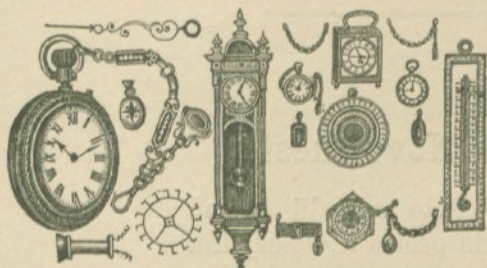
Vsakovrstna

zanesljiva semena

kakor: domače, lucerne ali nemške in rudeče detelje; velikanske rumene, bele in rudeče pese; repno seme; raznih trav in vsih vrst salat se dobivajo po nizkih cenah pri

Josipu Kordinu v Ljubljani,

pred Škofijo št. 4. (49—2)

ALOJZIJ RAJEC,

urar v Novem mestu

prilporoča slavnemu p. n. občinstvu posebno častiti duhovščini ter gg. uradnikom svojo bogato zalogo najraznovrstnejših zlatih, srebrnih in nikelnastih ur in verižic, kakor tudi vsakovrstnih stenskih ur z nihalom, ameriškanskih budilnic itd.

Cenik žepnim uram:

Najfinejše nikelnaste ure s ključem od gld.	2.30 do	5.—
" " remontoir " "	2.35 "	5.50
" srebrne " s ključem " "	3.— "	8.—
" " remontoir " "	4.— "	9.—
" iste z dvojnimi oklepom " "	5.— "	20.—
" zlate ure za dame " "	13.— "	25.—
" zlate ure za gospode " "	11.— "	110.—
Ameriškanske budilke po gld. 1.50, fine garantirane po gld. 2.20.		

Nadalje prilporoča svojo

optično zalogo

najboljše vrste svetovno znanih Rathenovstebel za oči, vsake vrste v jeklenem, nikelnastem in zlatem oklepu v vseh številkah (concav in convex). Zrakomerje in toplomerje, daljnoglede, povekševalna stekla (mikroskope) in razne druge optične stvari po jako nizki ceni.

Po optometričnem zdravniškem predpisu se vsako naročilo točno in vestno izvršuje.

Popravila izvršujem vestno, točno in po prav nizki ceni ter z jamstvom. — Stare žepne in stenske ure se lahko zamenjajo za nove proti primernemu doplačilu.

Poštna naročila se točno izvršujejo.

Slavno občinstvo uljudno vabim, si mojo zalogo o priliki ogledati, brez da bi bil kdo primoran kaj kupiti. (1—3)

Na Potoku, ob okrajni cesti v Toplice na prodaj je

hiša z njivo košenico in hosto

več pove lastnica ravno tam. (44—2)

Deset lepih lipovih drevesc

(osemletnih) ima na prodaj Janez Čudovan Gorenja vas pri Šmarjeti. (42—2)

Vsaka
gospodinja
in mati

se mora blagrovati,
katera rabi z ozirom
na zdravje, varčnost
in dobri okus Kath-
reiner-Kneippovo =
sladno kavo (pristo
samo v znanih izvir-
nih zavitkih). ==

Ker je g. Anton Kos, posestnik v Novem mestu umrl, proda se po njegovih dedičih v Trški gori v dobrem stanu nahajajoči se

vinograd

s hišico in vso upravo vred. — Natančnejši pogoji izvejo se pri g. L. Repas-u, tajniku mestne hranilnice v Novem mestu. (45—2)

Zaradi preselitve je **hiša na prodaj,**
v Črnomlju

katera stoji na vogalu glavnega trga in je prav pravna za vsako trgovino, posebno pa za obrtnijo. V hiši se nahaja tudi prodajalnični prostor. Pogoji so prav ugodni. Natančnejše pove

(40—3)

Davorin Frančič v Novem mestu.

Janez Jax-a

najstarejša
in največja
tovarniška zaloga

šivalnih strojev

v Ljubljani, Dunajska cesta št 13.

Zastopnik za Dolenjsko
Friderik Skušek,
trgovec v Metliki. (210—38)

II. odprto pismo.

Gospod

Jos. Medved,

Novo mesto.

Jednako kakor se Vam je lansko leto zahvalil krojač Janez Kovačič iz Podboršta pri Mirni peči v „Dolenjskih Novicah“ za šivalni stroj, ki ste mu ga prodali, zahvalim se tudi jaz za moj šivalni stroj. Res, veselje z njim šivati.

Poznam različne stroje mojih prijateljic, ali takih le prav malo, kakoršni so iz Vaše zaloge. Toraj še enkrat „hvala Vam lepa!

S pozdravom

(61—1)

Marija Marc, Srebrnče št. 12.

Stanovanje

(63—1)

obstoječe iz treh sob, kabineta, kuhinje, čumnate in drvarnice je z dne 1. maja za oddati Glavni trg hiš. št. 67, II. nadstropje. — Več se izve ravno tam.

Na prodaj je: lepa, mlada krava s telotom, ena velika, siva, breja telica, en konj, 2 komata, en voz, en nov koleselj, ene sani, ena brana, ena truga za zemljo voziti in ena slamoreznica pri Flor. Kalinger-ju na Drski poleg Novega mesta. (43—2)

Njiva v najem.

Na mestnem polju poleg Polakovega travnika je v najem oddati njiva za osem mernikov posetve. — Ponudbe pri opravištvu „Dol. Novic“. (284—7)
V najem se da ob dež. cesti Ribnica-Kočevje ležeča

GOSTILNA,

od trga Ribnica 10 minut oddaljena. — Pojasnila daje lastnik Anton Pajnič, Goriča vas, p. Ribnica. Dolenjsko

Naslanjam, da imam v zalogi vedno frišno in trpešno blago vsake vrste za častite gospode duhovnike.

JAKOB MIKOLIČ,

— krojaški mojster, Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

priporoča se pred. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno

talarje, površnike itd.

po najokusnejšem in najnovejšem kroju. — Izdelujem vsako, v to stroko spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se pred. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da izročim vsako naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico,

v kateri delajo najboljše delavske moči; zatorej se jamči za elegantno, lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka v moji delavnici narejena obleka lepo prilega.

Tudi slav. p. n. občinstvu naslanjam, da imam v zalogi vsake vrste moderne štofe ter tudi nepremojljiv tirolski loden za haviloke.

Tudi imam narejene haviloke vsake velikosti za gospode in deške po nizki ceni.

Dijakom znižane cene!

